

Liikenne- ja viestintäministeriölle

Viite Lausuntopyyntö 14.1.2009 (LVM 111:00/2007)
Asia Lausunto asiassa HE joukkoliikennelaiksi

1. luku Yleiset säännökset

3 § Lain tavoite

Luonnoksen mukaan joukkoliikenteen palvelutason kehittämisen tavoitteena on, että ihmisten käytettävissä on välttämättömiä jokapäiväisiä liikkumistarpeita vastaavat joukkoliikenteen palvelut koko maassa ja että runsasväkisillä kaupunkiseuduilla ja niiden välisessä liikenteessä palvelutaso on niin korkea, että joukkoliikenteen kulkutapaosuus kasvaa.

Lopputulos elävässä elämässä saattaa vastata luonnoksen tekstiä, mutta pidämme kuitenkin esitettyä kahtiajakoa keinotekoisena. Tasapainoisemman lopputuloksen tuo nähdäksemme muotoilu:

Joukkoliikenteen kehittämisen tavoitteena on palvelutason korottaminen niin, että joukkoliikenteen kulkutapaosuus kasvaa. Ihmisten käytettävissä on oltava vähintään välttämättömiä jokapäiväisiä liikkumistarpeita vastaavat joukkoliikenteen palvelut koko maassa.

Muotoilu ei ole esteenä sille, että joukkoliikenteen kulkutapaosuus voisi kasvaa runsasväkisten kaupunkiseutujen ulkopuolellakin, jos se jonkun tahon innovatiivisin toimin onnistuu.

3 luku Toimivaltaiset viranomaiset

14 § Palvelusopimusasetuksessa tarkoitettut toimivaltaiset viranomaiset ja niiden yhteistyö

Luonnos pysyttäisi rautatieliikenteen toimivallan liikenneministeriössä ja perustettavassa Helsingin seudun liikenne- ja maankäyttöyhtiössä. Nähdäksemme toimivallan jako alueellisesti on

henkilöjunaliikenteen lisäämiseksi parempi vaihtoehto esimerkiksi Ruotsin kokemusten valossa. Koska liikenneministeriö on asettanut työryhmät tutkimaan kilpailuttamisen mahdollisuuksia sekä rautateiden henkilöpaikallisiikenteessä että kaukoliikenteessä, odotamme työryhmien mietintöjen valmistumista (kts. kuitenkin Muuta).

Muuta

Kansainvälistä kehitystä sekä ulkomaiden ja EU:n lainsäädäntöä koskeva kappale (2.2.) on puutteellinen (esimerkiksi Iso-Britanniaa koskevassa selostuksessa ei mainita rautateitä sanallakaan). Toivomme henkilöjunaliikennettä pohtivien työryhmien paikkaavan nämä aukot. Nähdäksemme kokonaisvaltainen näkemys edellyttää myös liikennepaikkojen, niillä tapahtuvien pysähdysten ja kokonaisten junavuorojen lakkauttamisperusteiden määrittelyä. Lisäksi on tärkeätä varmistaa, ettei käyttökelpoista rautatiekalustoa perusteettomasti poisteta markkinoilta romuttamalla. Ns. TEHY-lain perustelut¹ (HE 153/2007 eduskunnalle laiksi potilasturvallisuuden varmistamisesta terveydenhuollon työtaistelun aikana) viittaavat siihen, ettei perustuslain säätämisyjärjestys välttämättä ole tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

Joukkoliikennelain on EU:sta johtuvista syistä tultava voimaan tämän vuoden joulukuun 3. päivänä. Rautateiden henkilöliikenteen kilpailuttamista koskevilla työryhmillä on puolestaan aikaa alustavasti vuoden loppuun. Työryhmien mietinnöt voivat nähdäksemme siis jalostua lainsäädännöksi aikaisintaan ensi vuonna. Rautateitä koskeva sääntely voidaan pitkälti sisällyttää joukkoliikennelakiin ja edellyttämme, että tarvittavat muutokset toteutetaan lain tuoreudesta huolimatta.

Kemijärvellä helmikuun 8. päivänä 2009

Suomen Rautatiematkustajat ry.

Kemijärvi

(www.rautatiematkustajat.fi)

Kalevi Kämäräinen

puheenjohtaja

Martti Vaskonen

varapuheenjohtaja

JAKELU   kaikki kansanedustajat ja valtioneuvoston jäsenet
sidosryhmät oman jakelulistansa mukaisesti
tiedotusvälineet oman jakelulistansa mukaisesti

¹ <http://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/2007/20070153>